

2. การกระชับความสัมพันธ์กับนักลงทุนที่เพิ่มขึ้น

รูปแบบการดำเนินธุรกิจแบบดั้งเดิม

ในยุคหลังสงครามโลกครั้งที่ 2 บริษัทชั้นนำมากมายได้พยายามรักษาเสถียรภาพทางการเงินด้วยการถือหุ้นไขว้กับสถาบันการเงิน เช่น ธนาคาร บริษัทหลักทรัพย์ บริษัทประกันชีวิตและบริษัทประกันภัยอื่นๆ วิธีนี้ทำให้บริษัทมีหลักประกันในเรื่องผู้ถือหุ้นที่มั่นคง, การช่วยเหลือซึ่งกันและกันในการจัดการด้านการเงินต่างๆ, การเพิ่มมูลค่าของสินทรัพย์แอบแฝงและสามารถรักษาราคาหุ้นไว้ในระดับที่ต้องการ แต่อย่างไรก็ตาม ในขณะเดียวกัน โครงสร้างเงินทุนของบริษัทเหล่านี้ยังคงไม่เปลี่ยนแปลงถึงแม้จะมีความเปลี่ยนแปลงในกำไรที่เกิดขึ้นจริงหรือมูลค่าที่แท้จริงก็ตาม

ขณะที่วิธีนี้ได้ทำให้บริษัทสามารถดำเนินงานได้อย่างมั่นคงรวมถึงหลีกเลี่ยงที่จะถูกเข้าครอบครองกิจการโดยบริษัทคู่แข่งและยังช่วยกระตุ้นความสำคัญของส่วนแบ่งการตลาดและยอดขายมากกว่าผลตอบแทนจากการลงทุน มีความเป็นห่วงอยู่บ้างในเรื่องของกำไรที่ได้กลับมาและการเปิดเผยข้อมูลแก่ผู้ถือหุ้นเพราะผู้ถือหุ้นส่วนมากจะเป็นบริษัทยักษ์ใหญ่ ส่วนมากเป็นสถาบันการเงิน ยิ่งกว่านั้น การระดมทุนส่วนใหญ่จะถูกจัดหามาทางอ้อมผ่านทางกองทุนการเงินธนาคารมากกว่าจะเป็นตลาดทุน

แนวโน้มในปัจจุบัน

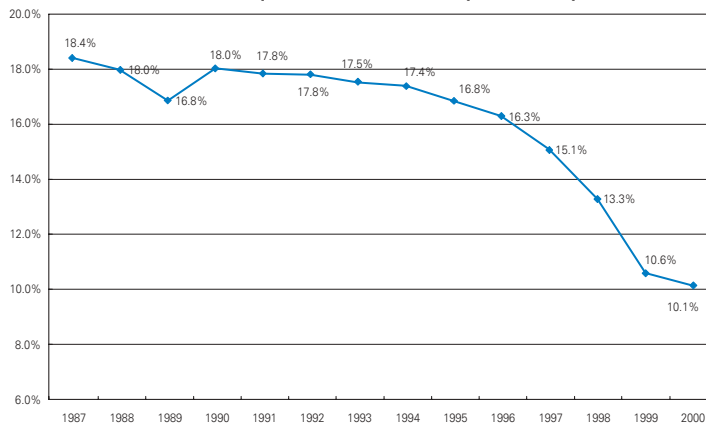
การยกเลิกการถือหุ้นไขว้กัน

ตามระบบบัญชีแบบ mark-to-market บริษัทญี่ปุ่นมากมายได้เผชิญกับการขาดทุนต่างๆ จากการประเมินราคาของหุ้นที่ถือไขว้กันรวมถึงการถือหุ้นของบริษัทร่วมทุนที่ไม่ได้จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ของญี่ปุ่นเพื่อวัตถุประสงค์อื่นๆ ที่ไม่ใช่เพื่อการเก็งกำไรขาดทุน ด้วยเหตุนี้ หลายบริษัทจึงพยายามที่จะยกเลิกการถือหุ้นไขว้กัน ผลการสำรวจโดย NLI Research Institute ที่จัดขึ้นในเดือนมีนาคม ปี 2544 การถือหุ้นไขว้กันระหว่างบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ของ

ญี่ปุ่นมีมูลค่าสูงถึง 37.2 ล้านล้านเยน หรือ 10.1% ของมูลค่าตลาดโดยรวม ตัวเลขดังกล่าวแสดงให้เห็นจุดที่ต่ำสุดตั้งแต่มีการสำรวจในปีประมาณ 2530

ขณะเดียวกัน การขายหุ้นของสถาบันการเงินต่างๆ ได้ถูกคาดการณ์ว่าจะเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องทำให้การซื้อหุ้นของบริษัทที่มีอนาคตไกลง่ายขึ้น

การถือหุ้นไขว้กันในตลาดหุ้นของญี่ปุ่น

ที่มา: NLI Research Institute Report 2000

การส่งเสริมและขยายความสัมพันธ์กับนักลงทุน

การยกเลิกการถือหุ้นไขว้กันนับจากการปฏิวัติการเงินครั้งใหญ่ของญี่ปุ่น (Big Bang) ได้ช่วยขยายฐานผู้ถือหุ้นในญี่ปุ่นให้มีความหลากหลาย นอกจากนี้หลายบริษัทกำลังระดมเงินทุนโดยตรงจากตลาดอันนำไปสู่ความชัดเจนโปร่งใสและการเปิดเผยข้อมูลมากขึ้นแก่ผู้ถือหุ้นและนักลงทุนอื่นๆ ที่มีศักยภาพ

การสร้างความสัมพันธ์กับนักลงทุนซึ่งเดิมพุ่งเป้าไปที่บริษัทอื่นและนักลงทุนที่เป็นสถาบันได้ขยายขอบเขตไปสู่นักลงทุนรายย่อย หลายบริษัทพยายามที่จะตอบสนองความต้องการของนักลงทุนรายย่อยด้วยวิธีการ เช่น การจัดสัมมนาแก่นักลงทุนชาวญี่ปุ่นและบางบริษัทยังได้ตีพิมพ์ข้อมูลข่าวสารเป็นภาษาอังกฤษเพื่อนักลงทุนต่างชาติด้วย

การลงทุนในญี่ปุ่นสามารถทำได้ง่ายขึ้นสำหรับนักลงทุนต่างชาติผ่านวิธีการต่างๆ เช่น เว็บไซต์ จากผลการสำรวจโดย The Japan Investor Relations Association ในเดือนเมษายน 2544 พบว่ามีอยู่ 963 บริษัทหรือประมาณ 83% ของบริษัทที่ร่วมการสำรวจได้จัดทำโปรแกรมสร้างความสัมพันธ์กับนักลงทุนและอีก 98% กำลังพิจารณาที่จะดำเนินการ

 ความเปลี่ยนแปลงเหล่านี้มีความหมายต่อคุณอย่างไร

- โอกาสที่มากขึ้นในการซื้อหุ้นของบริษัทญี่ปุ่น
- โอกาสที่มากขึ้นในการเข้าสู่ตลาดญี่ปุ่นโดยการเข้าถือหุ้นบริษัท

กรณีศึกษา

การถือครองกรรมสิทธิ์บริษัทโดยชาวต่างชาติที่เพิ่มมากขึ้นเนื่องจากการยกเลิกการถือหุ้นไขว้กัน

Takeda Chemical Industries and Hoya

การยกเลิกการถือหุ้นไขว้กันช่วยให้บริษัทต่างชาติสามารถซื้อหุ้นของบริษัทญี่ปุ่นได้ จากประจักษ์ระดับชาติของตลาดหลักทรัพย์พบว่า ในเดือนมีนาคม ปี 2544 จำนวนบริษัทต่างชาติที่เข้าถือหุ้นในบริษัทญี่ปุ่นเพิ่มขึ้นทุกปี โดยปริมาณการซื้อเพิ่มขึ้น 0.8 จุด เป็น 13.2% และมูลค่าการซื้อสูงขึ้น 0.2 จุด เป็น 18.8% ตลาดหลักทรัพย์ของญี่ปุ่นเคยชบเซาอยู่นานตั้งแต่ช่วงกลางปี 2545 แต่บริษัทญี่ปุ่นอย่าง Takeda Chemical Industries และผู้ผลิตเลนส์แว่นตาอย่าง Hoya Corporation ได้กลายเป็นเป้าหมายสำหรับนักลงทุนต่างชาติ นอกจากมีผลประโยชน์ที่ดีแล้ว ทั้งสองบริษัทนี้ยังได้ยกเลิกการถือหุ้นไขว้กันและเริ่มใช้

โปรแกรมเสริมสร้างความสัมพันธ์การนักลงทุนอย่างไม่หยุดนิ่ง รวมถึงการปรับโครงสร้างบริษัทด้วย ในเดือนมีนาคม ปี 2544 นักลงทุนชาวต่างชาติได้เข้าถือหุ้นถึง 29.9% ในบริษัท Takeda Chemical และ 39.6% ในบริษัท Hoya